

[కథానిక]

శ్రీ సహజానందం

మాంఘి వేగంలో రంయమని పోతున్న చిన్న కారుకు కొట్టుకొని కిందపడ్డాడు— గుడ్డి బిచ్చగాడు. కారులో కూర్చున్న వ్యక్తి గుండె కలుక్కుమంది. వ్యాకులితంగా ఉంది అతని ముఖం. ఆందోళనతో గాఢదికమాతున్న గొంతుకతో 'పోనియ్యి...పోనియ్యి' అని డ్రైవరును హెచ్చరించాడు. మరింత విసురులో దూసుకొపోతోంది కారు.

రోడ్డుమీద కూలిన బిచ్చగాని తలకు తీవ్రమైన గాయాలు తగిలి, నెత్తురు ప్రవాహంగా కారుతోంది. వీధిలో ఉన్న నలుగురూ పోగయారు. గుడ్డి కనుకొల కుల్లో అశ్రువులు ఎర్రగా మెరుస్తున్నయ్. మృత్యు ఘాత తిన్న అనాధుని ఆక్రందనకు ఇళ్ళల్లో వారు తలుపులు తీసుకొని గుమ్మాల్లోకి వచ్చారు.

శరవేగంలో మాయమైన కారు ఆమాకీ తెలియని ప్రేక్షకుల 'కళ్ళు లేవని ఏచెట్టునీడలోనో పడివుండక రోడ్లమధ్యన తచ్చర్లాడితే...' అని విమర్శచేశారు.

'అమ్మా...అమ్మా...' అన్న బిచ్చగాని కేకలు ప్రతిధ్వనిస్తున్నయ్. క్రమేపీ కేకలు మూల్గు లాతున్నయ్. శరీరవ్యథ తీవ్రత తగ్గుతోంది.

దారినపోతున్న వృద్ధ వైద్యు డాగి, బిచ్చగాని భిక్షాటన ముగిసిందని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

యజమానికి దూరంగా పడివుంది—కానిడబ్బుల సీనారేకుడబ్బా. పోగైన నాలుగుకొమ్మల చెదిరి పడి వున్నయ్. ఆడబ్బాను, కొన్నను బిచ్చగాని సమీపంలో

పెట్టి తనమీద వున్న తెల్లగుడ్డను తీసి బిచ్చగాని మీద కప్పాడు ఒకడు.

గుమికూడిన జనం క్రమేపీ ఎవరి దారిన వారు వెళ్ళిపోయారు. రోడ్డుమీది ఇంటి కుర్రవాళ్ళిద్దరు ఈ శవాన్ని కాపలా కాస్తున్నారు. అరుగుమీద నుంచి దిగి, వీధికుక్క ఈ మృత్యుద్యారంవద్దకు వచ్చి, నిలబడ్డది.

ఈ అభాగ్యునికి చుట్టపక్కా లెవరైనా ఉన్నారా? వీని చావుబతుకులతో ఎవరికైనా సంబంధం ఉందా? ఈ విగతజీవిని రుద్రభూమికి చేర్చే భారం ఎవరిది?

పొద్దువారే సమయం....ఓ ముసలి....చింపిరి తల....కృశించిన కశేబరం....సందుమలుపులో అటు ఇటు చూస్తోంది...ఖాళీగా పడివున్న గోనె గుడ్డ దులిపి, దానికింద ఉన్న రెండణాలు తీసుకొని, నలువైపులా చూసింది.

శవజాగరణ చేస్తున్న కుర్రకాళ్ళలో ఒకడు కేకవేశాడు. 'నీ కొడుకు...నీ కొడుకు.'

ముసలిడి ఒక్కసారి తలెత్తి, అటువైపు తిరిగి 'ఆ!' అని అబచి, గబగబా వాళ్ళున్న వైపునకు తొట్టు పడుతూ వెళ్ళింది. రెండణాలూ, గోనె రోడ్డు మధ్య లోనే జారిపడ్డయ్. 'రామూ' అంటూ ఒక్కసారిగా కొడుకుమీదికి కూలింది. ఇళ్ళల్లోవారంతా బైటికి వచ్చారు. మతిచెడిన ముసలిడి కళ్ళుమూసిన కొడుకు

శవాన్ని ఒడిలోకితీ నుకొంది. నెత్తురు మరకలు... కొలకులు ఎర్రని చార మాసి ముసలిగుండె దహించుకోపోయింది.

‘ఓ అభాగ్యురాలా! నీ కొడుకు లేడు... శవం మీద పడి ఏడ్చి ప్రయోజనం లేదు. కట్టెను కాటికి చేర్చాలి’ అన్నాడు ఓ ముసలి. ఈ దుర్బలన అతని నెక్కువ కలవరపరచలేదు. దుష్టవిధియొక్క దార్లు అతనికి చిరపరిచితం. మెల్లగా శవాన్ని సమీపించి, చినుగులచొక్కా ఊడదీశాడు. ముసలి ఒక్కసారిగా శవాన్ని కాగిలించుకుంది. ఆగిపోయిన గుండెను హోరెత్తుతున్న తన గుండెకు హత్తుకొని, దుఃఖపర వసురాలైంది.

‘పాపిష్టిదాన్ని... పిశాచాన్ని... నాతల పగల కొట్టండి బాబూ... నాబిడ్డ పోయాక... ఈ ప్రపంచ మెందుకు నాకు?’ అని ఘోష పెట్టింది.

బిడ్డ! గుడ్డివాడు! ముష్టివాడు! ఓ వృద్ధమాతకు అతనే శర్యం! ఓ అభాగినీ! మనుష్యుడూ, దైవమూ కూడా నీకన్నీటిలో జలక్రీడలాడుతున్నా, నువ్వు నీ అమూల్యసంపదను కోల్పోలేదు. ఆకలితో, సంక్షోభతో మగ్గి, మసి అయ్యే ఈ ‘భిక్షాపాత్ర’ల్లో ఈ అమృతం ఇంకా ఇంకిపోకుండా ఉందా? చినుగుల బొంతలచీర! దుమ్ముకొట్టుకున్న శరీరం! వికారమైన ముఖం! సంస్కారంలేని జీవితం! ఇట్టిశిథిలగృహంలో కూడా ఈదీపం ఇంకా ఆరిపోలేదు.

పొద్దు కుంకనన్నది... ఏడ్చి ఏడ్చి ముసలిగొంతుక బొంగురుపోయింది. చందాలు వసూలైతే... ఓ చిన్న పాడె పఱచారు... ప్రేక్షకుల్లోంచి ఎవరో నలుగురు ముందుకువచ్చి, మృత్యుభారాన్ని మోయటానికి సిద్ధపడారు.

పడమట పర్వతశిఖరాగ్రాలపై నిలబడి సూర్యుడి జీవనశ్రాణయాతినను చూస్తున్నాడు. శవ-బంధువులు కద్రభూమి చేరుతున్నారు.

దావున నది హోరు వినబడుతోంది. చితుల ఆఖరిమంటలు తగ్గతూ తగ్గతూ మండుతున్నాయి.

ముసలి రుద్రభూమిలో అడుగుపెట్టింది. మొదటి సారి చితులమధ్య నిలబడటం! చైతన్యం బండబారి పాడెవద్ద కూలబడి కూర్చుంది.

చితి పేర్చారు... ప్రచ్ఛన్న మృత్యువు మీది ఆచ్ఛాదం తొలగించారు. ముసలిది కొడుకును తాకలేదు. కళ్లు చెమ్మగిలలేదు. గుండె ఎండిన తటాకంలా ఉంది. జీవితంయొక్క ఈ చివరి తీరాన ముసలి తన్నుతా మరచిపోయింది... భగ్న నావలు భస్మరాసులై కుప్పలు కుప్పలుగా పడివున్నయ్. విరామం లేని నదీ ప్రవాహం... ఆవల ఆకాశంలో వెలుగు తగ్గుతోంది.

ప్రపంచమంతా చితుల మధ్య కాలిపోతున్నట్టు తోచింది ముసలికి.

పాడెమీదనుంచి శవాన్ని పట్టుకొవెళ్ళి చితికి నిప్పంటించారు. రగిలి రగిలి భగ్గుమన్నది జ్వాల... ఆ జ్వాలాదీప్తిలో బిచ్చగాని వంటిమీద నెత్తురుమరకలు మెరిసినయ్.

గుండెలో కత్తిగుచ్చుకున్నట్టయింది ముసలికి. జ్వాలలమధ్య తన బిడ్డ! నేలమీది కొరిగిపోయింది ముసలిది.

ఒకింతసేపుతర్వాత మృత్యువాహకులు వెళ్ళిపోయారు. ముసలి ఒక్కతే ఎడంగా కూలబడి చితికేసి చూస్తోంది... వెళ్లిన వాహకుల్లో ఓ అర్చకుడు వెనక్కు వచ్చి, ‘ఎక్కడికి వెళ్తావు? మాతో రా!’ అని అడిగాడు.

ముసలి దీప్రశ్నను మరచిపోయింది. కొంత సేపటినుంచి ముసలికి మతితప్పింది. ఈ జ్వాలలు చల్లారుతాయనీ, ఈ భ్రాంతి బూడిదె అవుతుందనీ, తర్వాత తాను తన నీడకు చేరి మళ్ళీ యథాప్రకారంగా తన బతుకుబండీని భుజాన వేసుకొని ఈడ్చాలనీ మరచిపోయింది. ఈ అర్చకుని ప్రశ్న విని ముసలి స్పృహలోకి వచ్చింది.

‘నేను? నాకేం బాబూ!... ప్రపంచమంతా నాదే బాబూ... బిడ్డకే కరువైంది ప్రపంచం.’

‘కాదు... మాతో... రా.’

‘లేదు బాబూ...లేదు...పాపిష్టివాన్ని.....
పూర్వజన్మలో...’

జనం వస్తున్న చప్పుడయింది.

నాలుగయిదు కార్లు వచ్చి, ఎడంగా ఆగినయ్.
సిశ్యుబ్దంగా ఉన్నారు జనం. గబగబా కట్టెలు చేర్చి
చితిని పేర్చారు...వయస్సులో ఉన్న ఓ యువకుని
కశేబరాన్ని పాడెమీదనించి పైకెత్తారు.

రగిలి, రగిలి, మళ్ళీ జ్వాల భగ్గుమంది.

అర్భకుడు ముసలితో అన్నాడు—

‘ఆ కారే...ఆ కారే’

ముసలి కశ్యేత్తి చూచింది...దుఃఖభారంతో
తెప్పలు కిందకు వాలినయ్. క్రోధాగ్ని కొంచెం
రగుల్కొంది.

కాని మృత్యువిహారం చూస్తున్న ముసలిహృద
యంలో కొత్త సంచలన మారంభమైంది. తన ఒక్క
తైకే కాదు...మానవకోటి కంతకూ చుట్టుకొని ఉంది
ఈ పాశం...

అర్భకుడు మళ్ళీ అన్నాడు—

‘ఆ కారే...వశూపై తెలియకుండా పరుగ
త్తించారు.’

ముసలి అర్భకుని మాటలు విన్నట్లేలేదు.

అప్పుడే జ్వాలలు జిహ్వలు చాపుతున్న కొత్త
చితికేసి చూస్తోంది.

ఈ అగ్నిశయ్య ఈ నాటిది కాదు. ప్రాణం
తొలిసారి ఊపిరిపిచ్చిన నాటినుంచి ఈ శయ్య భగ్గుమం
టూనే ఉంది. తరతరాలుగా జీవరాశి ఇచట భస్మీ
పటల మాతోంది.

ఆ చితికి దూరంగా నిలబడి కుంగి దుఃఖిస్తున్న
గుంపుకేసి చూసింది ముసలిది. నెమ్మదిగా లేచి వారి
వైపుకు సాగిపోతోంది...అర్భకుడు కూడా వెంట
వెళ్ళాడు.

‘ఆ కారే...ఆ కారే’ అన్నాడు మళ్ళీ అర్భ
కుడు.

దగ్గరగా నుంచున్న నలుగురిలోనుంచి ఓ నడి
వయస్సు మనిషి ముందుకు వచ్చి, ‘అవును...మాకుర
వానికి తీవ్రంగా ఉంది... ఆ ఆందోళనలో కారు...’
అని ఇంకేమో అనబోతుండగా, అర్భకుడు అన్నాడు—

‘ఆ ముప్పివాని తల్లే!’

ఆ వ్యక్తికళ్ళలో నీళ్లు నిండినయ్. ఈ
దౌర్భాగ్యురాలి ఏకైక పుత్రుడు...తన ముద్దు బిడ్డ...
ఇద్దరూ భస్మం అవుతున్నారు.

చినుగుల జీవి! ఆగర్భక్రీమంతుడు!! ఇద్దరి
హృదయాలూ నష్టానికి ఘూర్ణిల్లుతున్నయ్.

ఆ నడివయస్సు వ్యక్తికి మునిదంపతులు, దశ
రథుడు కశ్యేదుట నిలబడ్డారు.

ముసలిది వణుకుతూ అతని కాళ్ళపై పడ్డది.

‘ఇంకెందుకు బాబూ నా బతుకు’

కౌషాగ్నికంటే, ఈ అమాయకప్రశ్న అతని
మనస్సును ఎక్కువగా దహించింది.

‘ఇంకెందుకు బాబూ నా బతుకు—ముప్పి
బతుకు.’

దావున నదిహోరు ప్రతిధ్వనిస్తోంది.

ఓ తుద్రురాలా...

ఆ తరంగఘోషలోనే

నీ సందేహానివృత్తి!

